

Tlf: 46 37 30 33
roskilde@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
Rabalderstræde 7, 2. sal
DK-4000 Roskilde
CVR-nr. 20 22 26 70

BALLERUP KOMMUNE
Revisionsberetning nr. 3
ÅRSREGNSKABET FOR 2022
Side 51 - 82

1	KONKLUSION PÅ REVISIONEN AF KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB FOR 2022	51
1.1	INDLEDNING	51
1.2	REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION	51
1.3	REVISIONSBEMÆRKNINGER	52
2	VURDERING AF KOMMUNENS ØKONOMI	53
2.1	INDLEDNING	53
2.2	VURDERING AF BÆREDYGTIG DRIFT	53
2.3	DET LIKVIDE BEREDSKAB	54
2.4	SAMMENFATNING OG KONKLUSION	54
3	REVISIONSMETODIK OG -STRATEGI	54
3.1	VÆSENTLIGHEDSNIVEAU	55
3.2	DRØFTELSE MED LEDELSEN OM BESVIGELSER	55
3.3	REVISION UDFØRT I ÅRETS LØB	56
3.4	DEN AFSLUTTENDE REVISION	56
4	REGNSKABSFØRING OG INTERNE KONTROLLER	56
4.1	Økonomiregulativ	56
4.2	BILAGSBEHANDLING, FUNKTIONSADSKILLELSE OG INTERNE KONTROLLER	56
4.3	BEHOLDNINGSEFTERSYN OG GENNEMGANG AF UDVALGTE BALANCEPOSTER	57
5	LØN- OG PERSONALEOMRÅDET	58
5.1	FORRETNINGSGANGE OG SAGSREVISION	58
5.2	VEDERLAG MV. TIL POLITIKERE	58
5.3	AFLØNNING AF LEDELSEN	58
6	JURIDISK-KRITISK REVISION OG LOVPLIGTIG FORVALTNINGSREVISION, JF. STANDARD FOR OFFENTLIG REVISION (SOR 6 OG 7)	59
7	REVISION AF KOMMUNENS INTERNE IT-KONTROLLER	61
8	REVISION AF ÅRSREGNSKABET	62
8.1	ÅRSREGNSKABETS OPBYGNING OG INDHOLD	62
8.2	BUDGET- OG BEVILLINGSKONTROL	62
8.3	TILSKUD, UDLIGNING OG SKATTER	63
8.4	REFUSION AF KØBSMOMS	63
8.5	LØNNINGER OG VEDERLAG	63
8.6	ANLÆGSVIRKSOMHED	63
8.7	INDBERETNING TIL FORSYNINGSSEKRETARIATET, ENERGITILSYNET MV.	64
8.8	BALANCEN	64
8.8.1	Generelt	64
8.8.2	Materielle anlægsaktiver	65
8.8.3	Finansielle anlægsaktiver	65
8.8.4	Omsætningsaktiver	65

8.8.5	Hensatte forpligtelser	65
8.8.6	Gæld	66
8.9	EVENTUALPOSTER	66
8.10	LÅNOPTAGELSE	66
9	REVISION AF DE SOCIALE REGNSKABER - OMRÅDER MED STATSREFUSION	67
9.1	REVISIONSERKLÆRING VEDRØRENDE DE SOCIALE IT-SYSTEMER	67
9.2	LØBENDE REVISION	68
9.2.1	Generelt	68
9.2.2	Formål	68
9.2.3	Revisionens omfang og udførelse	68
9.2.4	Forretningsgange mv.	69
9.2.5	Personsager	70
9.3	AFSLUTTENDE REVISION	71
9.3.1	Regnskabsaflæggelse og restafregning af refusion	71
9.3.2	Revision af note vedr. Finanslovens Hovedkonti på områder med statsrefusion og tilskud	71
10	AFGIVNE REVISIONSBERETNINGER OG PÅTEGNEDE OPGØRELSE MV.	72
10.1	DIALOG MED POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE	72
10.2	PÅTEGNEDE OPGØRELSE OG ØVRIGE OPGAVER	72
11	LEDELSENS REGNSKABSERKLÆRING	72
12	REVISORS ERKLÆRING	73
BILAG 1,	REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION	74
BILAG 2,	PÅTEGNEDE OPGØRELSE OG ØVRIGE OPGAVER	79
BILAG 3,	OMRÅDER MED SÆRLIGE RAPPORTERINGSKRAV	81
BILAG 4,	ROTATIONSPLAN OG OPFØLGNING - FORVALTNINGSREVISION OG JURIDISK-KRITISK REVISION	82

Til Ballerup Kommunes Kommunalbestyrelse

1 KONKLUSION PÅ REVISIONEN AF KOMMUNENS ÅRSREGNSKAB FOR 2022

1.1 INDLEDNING

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab har den 24. maj 2023 afsluttet revisionen af Ballerup Kommunes regnskab for året 2022.

I henhold til Lov om kommunernes styrelse og revisionsregulativet for Ballerup Kommune afgives hermed revisionsberetning om den udførte revision af årsregnskabet.

Revisionen har omfattet siderne 12-52 og 239-244 Årsregnskab 2022.

Hovedtal (mio. kr.)	Budget (oprindeligt)	Regnskab
Regnskabsopgørelse (udgiftsbaseret)	For året 2022	For året 2022
Resultat af ordinær driftsvirksomhed.....	-244,9	-308,9
Resultat af det skattefinansierede område	-62,4	-160,9
Resultat af forsyningsvirksomhederne	14,2	4,7
Balance	31.12.2021	31.12.2022
Aktiver	4.907,0	4.504,5
Egenkapital	868,8	1.526,8

Positive tal = overskud/aktiver

Negative tal = underskud/gæld

Egenkapital = positiv egenkapital angives, jf. årsregnskab, med ”-”

1.2 REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION

Vi har ved revisionen ikke konstateret kritiske forhold af en sådan væsentlighed eller karakter, at det kommer til udtryk i revisionspåtegningen på årsregnskabet, og vi vil derfor forsyne årsregnskabet med en påtegning uden forbehold.

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2022.

Ud fra vores professionelle vurdering er revisionen af området for de sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter med statsrefusion det revisionsområde med størst betydning for den finansielle revision, da der er betydelige udgifter på dette område, som refunderes af Staten. Kommunen er ansvarlig for tilrettelæggelse af forretningsgange og interne kontroller, som sikrer korrekt sagsbehandling af borgernes rettigheder til sociale ydelser, herunder at der udbetales korrekte ydelser, som kan helt eller delvis refunderes af Staten i henhold til gældende love og regler.

Vi fokuserede på området, da reglerne på området er komplekse og kræver, at ledelsen i kommunen fastlægger retningslinjer for forretningsgange og sagsbehandling samt overvåger, at disse bliver fulgt. Hertil kommer, at der fra og med 2022 for alle kommuner gælder ny Bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på det sociale område, der i væsentligt omfang har påvirket revisionsprocessen og dokumentationen heraf.

De ovenfor nævnte særlige forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold, men forholdene er omtalt i et særskilt afsnit i revisionspåtegningen, hvor vi også særskilt henviser til særlig regnskabsnote på området, som er ny fra og med 2022.

I afsnit 9 i nærværende revisionsberetning redegøres nærmere for vores revision af området for de sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter med statsrefusion.

Revisionspåtegningen følger den gældende standard for kommuner og er gengivet i vedhæftede bilag 1.

1.3 REVISIONSBEMÆRKNINGER

1.3.1 Generelt

Vi har pligt til løbende at vurdere, om der skal skrives en revisionsbemærkning, hvis

- regnskabs poster ikke er i overensstemmelse med kommunalbestyrelsens beslutninger
- der er handlet i strid med gældende love og bestemmelser
- lovligheden af en post eller disposition anses for tvivlsom
- der ved gennemgang af de etablerede forretningsgange konstateres væsentlige mangler i kontrolmæssig henseende, idet revisionen samtidig kan fremsætte forslag til udbedring af konstaterede mangler
- foreskrevne forretningsgange i øvrigt ikke er fulgt
- udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger ikke er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

1.3.2 Revisionsbemærkninger til årsregnskabet for 2022

Eventuelle revisionsbemærkninger vedrørende revisionen af årsregnskabet for 2022 skal behandles af kommunalbestyrelsen.

Revisionsbemærkning - Manglende systemafstemning af KY

Kommunerne har siden 2020 successivt taget Kommunernes Ydelsessystem (KY) i brug. KY er en fælleskommunal it-understøttelse af blandt andet kontanthjælpsområdet, herunder lov om aktiv social politik (LAS), integrationsloven (INT) lov om aktiv beskæftigelse (LAB) dagtilbudsloven (DAL) med flere. KY har erstattet kommunernes brug af KMD Aktiv og BIS-Y. Der er således tale om et centralt system for udbetaling af ydelser til borgerne f.eks. vedrørende hjælp til forsørgelse, ledighedsydelse, ressourceforløb m.v.

Løbende afstemning og kontrol på området og af systemet er efter vores opfattelse centralt for at sikre høj sikkerhed på området. Afstemningerne omfatter blandt såkaldte "systemafstemninger" mellem KY og Finans samt KY og E-indkomst. Disse afstemninger er helt centrale i kontrollen af fuldstændighed m.v. af udbetalingerne.

Ved revisionen af årsregnskabet for 2021 konstaterede vi, at kommunen ikke udført og dokumenteret disse afstemninger, hvilket er rapporteret i revisionsberetningen vedrørende 2021. Som opfølgning herpå blev det aftalt med kommunens administration, at der i løbet af 2022 skulle udarbejdes afstemninger og dokumentation heraf vedrørende KY.

Vi har nu ved revisionen for 2022 konstateret, at der fortsat ikke er foretaget de aftalte og fornødne afstemninger på KY-området.

Vi anbefaler, at kommunen snarest får udarbejdet en konkret handleplan, som sikrer, at der etableres systemafstemning for 2021 og 2022, samt får udarbejdet en arbejdsplan, der sikrer, at afstemningen udføres fremadrettet.

Forholdet er drøftet med kommunens administration, som er enige i ovenstående problematik, og som også er enig i, at da der er tale om et nyt udbetalingsystem, er en effektiv afstemning i særlig grad et vigtigt led i kontrollen af, om systemet er implementeret tilfredsstillende. Det tilføjes, at vi har drøftet med kommunen at følge op herpå medio 2023 i samarbejde med administrationen, så vi hvis det

ønskes kan medvirke til at sikre kvaliteten af en handleplan på området samt af tilrettelæggelse af tilstrækkelige afstemninger og dokumentation heraf.

1.3.3 Opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger

Ved den afsluttende revision har vi foretaget opfølgning på tidligere revisionsbemærkninger samt andre væsentlige forhold omtalt i tidligere revisionsberetninger.

Der er ikke afgivet revisionsbemærkninger i den seneste revisionsberetning.

2 VURDERING AF KOMMUNENS ØKONOMI

2.1 INDLEDNING

Vi har foretaget en overordnet analyse af nedenstående forhold med betydning for den økonomiske udvikling.

Vi gør opmærksom på, at vores vurdering af kommunens økonomi er et øjebliksbillede, som bl.a. bygger på de økonomiske oplysninger om forventet regnskab for 2023 baseret på den første budgetopfølgning i 2023, forelagt økonomiudvalget på møde den 18. april 2023 og kommunalbestyrelsen den 24. april 2023.

2.2 VURDERING AF BÆREDYGTIG DRIFT

Vurdering af bæredygtig drift tager afsæt i en vurdering af resultatet for 2022 og kommunens forventninger til regnskab for 2023, og der tages udgangspunkt i resultatet af ordinær drift på det skattefinansierede område inkl. renter.

Det er af væsentlig betydning, at kommunen løbende kan finansiere driftsudgifter med de løbende driftsindtægter. Der bør tilstræbes et positivt resultat for at give plads til afdrag på lån og fremtidige anlægsinvesteringer.

Ballerup Kommune har i 2022 realiseret et resultat af ordinær driftsvirksomhed på -308,9 mio. kr. mod et oprindeligt budgetteret driftsresultat på -244,9 mio. kr. Driftsresultatet er således 64 mio. kr. bedre end oprindeligt budgetteret.

Ballerup Kommunes bevillingsregler beskriver på hvilke områder og med hvilke begrænsninger, der er overførselsadgang på driftsbevillinger fra år til år. Fra 2022 til 2023 er der overført uforbrugte budgetbeløb på 243 mio. kr. Det tilsvarende tal fra 2021 til 2022 var på 222 mio. kr.

I det oprindelige driftsbudget for 2023 budgetteredes med et resultat af ordinær driftsvirksomhed på -158,3 mio. kr.

Vi har desuden noteret os, at økonomiudvalget på møde den 21. marts 2023 har behandlet evaluering af budgetprocessen for budget 2023 samt det udarbejdede spare- og omprioriteringskatalog for budget 2024-2027, hvor måltallene fastsættes til hhv. 60, 100 og 150 mio. kr. for budget 2024, 2025 og 2026.

Endeligt har vi noteret os, at kommunens egenkapital i regnskabsåret er steget med mere end 650 mio. kr. til 1.527 mio. kr. Dette primært grundet positiv regulering af tjenestemandspensionsforpligtelsen. Hvis der ses bort fra de finansielle anlægsaktiver, som kommunen reelt ikke kan realisere, er egenkapitalen negativ.

2.3 DET LIKVIDE BEREDSKAB

Kommunens likviditet pr. 31. december 2022 (ultimo regnskabsåret) er kun et øjebliksbillede, og det er vores opfattelse, at saldoen ultimo året sædvanligvis er atypisk i forhold til den likvide saldo, som kommunen har i løbet af året. Derfor giver den gennemsnitlige kassebeholdning, som opgøres efter kassekreditreglen, også typisk et bedre billede af kommunens likviditet.

Kommunen skal overholde lånebekendtgørelsens bestemmelser, således at kommunens likviditet opgjort efter kassekreditreglen altid skal være positiv. Det betyder, at kommunens gennemsnitlige daglige kassebeholdning beregnet for de sidste 365 dage ikke må være negativ.

I 2022 har kommunen opgjort den gennemsnitlige daglige kassebeholdning til 691,6 mio. kr. I 2021 var den gennemsnitlige likviditet på 556,6 mio. kr.

Kommunalbestyrelsen har i sin økonomi strategi en målsætning om et overskud på 150 mio. kr. i løbende poster i gennemsnit. Kommunen forventer 291 mio. kr. i overskud på de løbende poster i gennemsnit i budgetperioden. Ligeledes forventes målet for likviditeten at være opfyldt i 2023, da ultimo likviditeten forventes at ligge på 180 mio. kr.

Vi har endvidere foretaget opfølgning på udviklingen af Kildedal-projektet og konstateret, at projektet ikke har belastet kommunens likviditet mere end oprindelig vedtaget.

2.4 SAMMENFATNING OG KONKLUSION

Baseret på ovenstående er det vores vurdering, at kommunen fortsat skal have fokus på den økonomiske styring for at sikre, at den ordinære drift kan generere likviditet nok til at dække afdrag på lån samt anlægsinvesteringer, som ikke kan lånefinansieres.

Det er vores opfattelse, at Ballerup Kommune med den nuværende kassebeholdning, opgjort pr. 31. december 2022 samt øvrige modtagne oplysninger, herunder om kommunens økonomiske udvikling i 2023, ikke vil få problemer med overholdelse af lånebekendtgørelsens regler om, at den gennemsnitlige kassebeholdning altid skal være positiv, ligesom vi ikke har konstateret forhold, der indikerer, at kommunen kan komme under administration fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Det politiske mål for likviditet og overskud på løbende poster i gennemsnit forventes ved den første budgetopfølgning i 2023 at blive opfyldt.

3 REVISIONSMETODIK OG -STRATEGI

Målet med revisionen af regnskabet er at sætte BDO i stand til at udtrykke en konklusion om, hvorvidt regnskabet i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets¹ krav i Budget- og regskabssystem for kommuner, med fokus på områder med betydelig risiko for fejl i årsregnskabet.

Revisionen rettes mod områder og forretningsgange, hvor det vurderes, at der kan opstå risiko for væsentlige fejl i årsregnskabet eller risiko for kritik af kommunens forvaltning, i henhold til styrelseslovens bestemmelser eller revisionsaftalen.

En opdatering af revisionsstandarden ISA 315 med virkning fra regnskabsåret 2022 øger kravene til revisionens fokus på gennemgang og vurdering af væsentlige forretningsgange og kontroller. Standarden stiller også øgede krav til revisors gennemgang af kommunens IT-systemer, samt hvordan disse påvirker data i årsberetningen og det interne kontrolmiljø. Ved gennemgang af kommunens dokumentation af forretningsgange, kontroller og IT-systemer har vi vurderet, hvor der er størst risiko for fejl i årsberetningen. Vores revisionsstrategi og revisionshandling er designet til at imødegå de risici, som vi har identificeret i forbindelse med vores gennemgang.

¹ Ministeriereference er i nærværende revisionsberetning generelt Indenrigs- og Sundhedsministeriet, som er det nuværende referenceministerium, uanset at ministerierne tidligere har omfattet forskellige områder og været benævnt f.eks. Indenrigs- og Boligministeriet

Særligt IT-systemernes understøttelse af og mulige påvirkning på årsregnskabet har fået yderligere betydning for revisionen, som følge af den øgede digitalisering og automatisering, som kommunen oplever. Derfor vil vores revision også have forøget fokus på kommunens processer og kontroller omkring funktionsadskillelse og rettigheder i de IT-systemer, som har særlig betydning for årsregnskabet og regnskabsaflæggelsen.

Kommunens dokumentation indenfor de pågældende områder er således af central betydning ikke kun for kommunen, men også for tilrettelæggelsen af en fortsat effektiv revision.

Kommunens drift er i vid udstrækning baseret på systemunderstøttede forretningsgange. Vi har derfor i overvejende grad tilrettelagt en kontrolbaseret revisionsstrategi på væsentlige områder, mens der i begrænset omfang udføres substansbaserede handlinger. Revisionen tager udgangspunkt i, at vi ved stikprøver indhenter dokumentation for eller på anden måde får bekræftet bogføringens og årsberetningens rigtighed. I forbindelse hermed tester vi forretningsgange og interne kontroller samt IT-kontroller, i det omfang vi finder det nødvendigt for revisionen af årsregnskabet.

Ved revisionen efterprøves således, om årsregnskabet er rigtigt, og om de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, kommunalbestyrelsens øvrige beslutninger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Desuden vurderes det, om udførelsen af kommunalbestyrelsens og udvalgenes beslutninger og den øvrige forvaltning af kommunens anliggender er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

3.1 VÆSENTLIGHEDSNIVEAU

Ved udarbejdelse af revisionsplanen fastlægger BDO et acceptabelt væsentlighedsniveau for at vurdere beløbsmæssig væsentlig fejlinformation. Både beløbets størrelse (kvantitativ) og arten (kvalitativ) af fejlinformationen vurderes.

Væsentlighedsniveauet fastlægges for årsregnskabet som helhed, og væsentlighedsniveauet anvendes både i planlægningsfasen og ved afslutning af revisionen.

Væsentlighedsniveauet er bestemmende for, hvor stor en fejl vi kan acceptere uden at skulle tage forbehold for, om regnskabet er rigtigt.

Med udgangspunkt i Ballerup Kommunes størrelse har vi anvendt et væsentlighedsniveau på ca. 139 mio. kr.

Vi skal informere kommunalbestyrelsen om eventuelle regnskabsmæssige forhold, som ikke er korrigerede i årsregnskabet. Vi har valgt informere om fejl, som har en påvirkning på regnskabsopgørelsens regnskabsposter større end 5 % af det anvendte væsentlighedsniveau på ca. 139 mio. kr., svarende til ca. 6,9 mio. kr.

Vi har ikke konstateret sådanne ikke-korrigerede forhold i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2022.

Om revisionens tilrettelæggelse og udførelse samt ledelsens og revisors opgaver og ansvar henvises i øvrigt til vores beretning om tiltrædelse pr. 1. januar 2021 (beretning nr. 1)

3.2 DRØFTELSE MED LEDELSEN OM BESVIGELSER

Under revisionen har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser. Ledelsen har over for os oplyst, at kommunen efter ledelsens vurdering har et effektivt kontrolmiljø, der afdækker risikoen for, at årsregnskabet kan indeholde væsentlig fejlinformation, herunder fejlinformation som følge af besvigelser.

Ledelsen har desuden oplyst, at den ikke har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

3.3 REVISION UDFØRT I ÅRETS LØB

Revision i årets løb er blandt andet udført ved besøg i den kommunale forvaltning. Formålet med den løbende revision er dels at udøve en aktuel og vedkommende revision, der giver mulighed for løbende at fremsætte forslag til forbedringer under skyldig hensyntagen til omkostninger og risici, dels at medvirke til at sikre et betryggende og effektivt grundlag for regnskabsaflæggelsen i kommunen.

Vi gennemgår og vurderer kommunens forretningsgange med henblik på at identificere, hvor der kan forekomme væsentlige risici for fejl i årsregnskabet. Vi adresserer de risici, som vi identificerer, således kommunen får indblik i de revisionsmæssige overvejelser og eventuelle regnskabsmæssige konsekvenser.

Ved den løbende revision gennemgår vi kommunens interne kontroller, IT-kontroller og væsentlige forretningsgange på forvaltningsområderne. Vi lægger vægt på ledelse og styring som indfaldsvinkel til revisionen, og der er således fokuseret på kommunens målsætninger og strategier for området, samt på hvorvidt de tilrettelagte procedurer og det etablerede ledelsestilsyn understøtter disse strategier og målsætninger.

3.4 DEN AFSLUTTENDE REVISION

Den afsluttende revision har til formål at bekræfte, at de konklusioner m.v., som er truffet på baggrund af den udførte revision i løbet af året fortsat er gældende.

Den afsluttende revision har desuden til formål at sikre, at det af kommunen aflagte årsregnskab ikke indeholder væsentlige fejl. Det vil sige, at årsregnskabet i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med Budget- og regnskabssystem for kommuner.

4 REGNSKABSFØRING OG INTERNE KONTROLLER

4.1 Økonomiregulativ

Vi har gennemgået kommunens økonomiregulativ og herunder vurderet, om regulativet fortsat beskriver rammen og reglerne for, hvordan kommunens økonomistyring, kasse- og regnskabsvæsen mv. udøves i praksis.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at økonomiregulativet i nødvendigt omfang beskriver rammen og reglerne for kommunens kasse- og regnskabsvæsen, herunder niveauet for de interne kontroller og ledelsestilsynet.

Vi skal dog anbefale, at der foretages en gennemgang og ajourføring af økonomiregulativet, idet regulativet ikke på alle områder beskriver de faktiske forhold. Eksempelvis aflægges der ikke halvårsregnskab som beskrevet i punkt 5.2 i økonomiregulativet.

I de følgende afsnit har vi kort omtalt vores handlinger på relevante områder med henblik på at bekræfte om konkrete og væsentlige dele af økonomiregulativet fungerer i praksis.

4.2 BILAGSBEHANDLING, FUNKTIONSADSKILLELSE OG INTERNE KONTROLLER

Vi har valgt at sætte fokus på kommunens interne kontroller og forretningsgange vedrørende styring af indkøb, herunder om bilagsbehandlingen i kommunen overholder de regler, som er vedtaget i økonomiregulativet.

Regulativet indeholder bl.a. regler om ledelsestilsyn og bilagskontroller.

Vi har undersøgt, om bilagsbehandlingen og de interne kontroller følger disse regler, og i det hele taget er tilrettelagt hensigtsmæssigt og betryggende.

Der er ikke etableret en fuldstændig funktionsadskillelse mellem disponerende, registrerende og kontrollerende funktioner i kommunen. Dette forhold forøger risikoen for fejl som følge af tilsigtede eller utilsigtede handlinger eller mangler.

Ledelsen har etableret kompenserende kontroller, der reducerer risici som følge af den manglende fuldstændige funktionsadskillelse. Blandt andet er der budgetansvarliges ledelsestilsyn, systemansvarliges kontroller af indberetninger og kontrol med bilag.

På baggrund heraf har vi foretaget test af kommunens bilagsbehandling og interne kontroller.

Konklusion

Vi har ved vores test af den interne kontrol med bilag, konstateret, at 7 afdelinger ikke har udført samtlige af deres månedlige bilagskontroller. For disse 7 afdelinger har vi således ikke kunne basere vores revision på den interne bilagskontrol. Vi har derfor udvidet revisionen og udført vores egen stikprøvevis bilagskontrol for hele regnskabsåret på de 7 afdelinger. Vores stikprøve har ikke givet anledning til yderligere.

Vi anbefaler, at kommunen fremadrettet fortsat har fokus på at sikre, at alle afdelinger udfører de interne kontroller for hele regnskabsåret, således at alle kommunens afdelinger følger og udfører de interne nøglekontroller.

4.3 BEHOLDNINGSEFTERSYN OG GENNEMGANG AF UDVALGTE BALANCEPOSTER

Vi har foretaget et uanmeldt beholdningseftersyn pr. 30. september 2022, som har omfattet kontrol af tilstedeværelsen af kommunens likvide aktiver, midlertidige anbringelser og ventende remittering.

Vi har undersøgt, om den etablerede kassevirksomhed fungerer betryggende og følger reglerne for kassekontrol mv., som beskrevet i økonomiregulativet.

Desuden har vi vurderet og stikprøvevis testet de generelle forretningsgange og kontroller for afstemning af balancekonti.

Vi har ved revisionsbesøget fokuseret på at undersøge, om de enkelte afdelinger overholder reglerne i økonomiregulativet om løbende afstemning af balancekonti.

Afstemningsprocedurerne skal sikre, at balancens poster løbende bliver afstemt og udlignet, så der ikke opstår uafklarede mellemværender og differencer med borgere, virksomheder og myndigheder.

Økonomiafdelingen har i et underbilag til regulativet beskrevet kravene til afstemning af balancekonti, som bl.a. indeholder en beskrivelse af ansvarsfordelingen, tidsterminer og de indholdsmæssige krav til en afstemning. Økonomiafdelingen har også etableret et løbende tilsyn med, at afstemningsrutinerne bliver overholdt.

Vi har stikprøvevis efterprøvet, om de enkelte afdelinger er ajour med afstemningsarbejdet i forhold til kommunens fastlagte regler og tidsterminer.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens kassevirksomhed fungerer betryggende og følger de regler, som kommunalbestyrelsen har vedtaget.

Under eftersynet fik vi bekræftet tilstedeværelsen af de likvide beholdninger.

Det er vores opfattelse, at der er etableret en betryggende forretningsgang for afstemning af balancens konti, som sikrer en løbende afstemning af balancens poster. Dette underbygges af vores stikprøver på udvalgte balanceposter.

De udarbejdede forretningsgangsbeskrivelser for afstemningsarbejdet er nu fuldt ud implementeret i organisationen og har efter vores vurdering givet gode rutiner omkring afstemningsarbejdet.

5 LØN- OG PERSONALEOMRÅDET

5.1 FORRETNINGSGANGE OG SAGSREVISION

Lønrevisionen har til formål at sikre, at forretningsgange og interne kontroller omkring indberetning og udbetaling af løn fungerer betryggende.

Vores lønrevision tager afsæt i en vurdering af de arbejdsgange og interne kontroller, som har væsentlig betydning for løndannelsen både centralt og decentralt. På baggrund af denne vurdering har vi udvalgt en række lønsager til test af forretningsgangene.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunen har et tilfredsstillende kontrolmiljø på lønområdet, som imødegår de væsentligste risici. Der er etableret forretningsgange og interne kontroller, der understøtter, at lønninger udbetales i overensstemmelse med de relevante regler i forhold til de processer, som kommunen har ansvaret for.

5.2 VEDERLAG MV. TIL POLITIKERE

Vi har undersøgt, om kommunalbestyrelsen har truffet beslutning om ændring af vederlæggelse af kommunalbestyrelsen i henhold til bekendtgørelsen om vederlag, diæter, pension mv. for varetagelsen af kommunale hverv.

Vi har foretaget stikprøvevis gennemgang af udbetalte vederlag, diæter og godtgørelser til borgmester, udvalgsformænd og kommunalbestyrelsesmedlemmer.

Konklusion

Vi er ved vores revision ikke stødt på kritiske forhold.

5.3 AFLØNNING AF LEDELSEN

Vi har gennemgået lønsagerne for ledelsen og bl.a. påset,

- at der foreligger underskrevet ansættelsesbrev
- at lønindplaceringen, jf. ansættelsesbrevet, er i overensstemmelse med gældende overenskomst
- at der er overensstemmelse mellem ansættelsesbrevet og den udbetalte løn

Konklusion

Vi er ved vores revision ikke stødt på kritiske forhold.

6 JURIDISK-KRITISK REVISION OG LOVPLIGTIG FORVALTNINGSREVISION, JF. STANDARD FOR OFFENTLIG REVISION (SOR 6 OG 7)

Den lovpligtige revision omfatter ifølge Styrelsesloven både finansiel revision, juridisk-kritisk revision og løbende forvaltningsrevision.

Den juridisk-kritiske revision og forvaltningsrevisionen er udført integreret og sideløbende med den finansielle revision på udvalgte lovmæssige og væsentlige områder.

Generelt

Det er i de faglige standarder for offentlig revision ("SOR") fastlagt, at revisor over en 5-årig periode skal gennemgå en række fast definerede plantemaer indenfor Juridisk-kritisk revision og Forvaltningsrevision som en del af den samlede revisionsproces.

Plantemaer udvalgt i år er "Gennemførelse af indkøb" under juridisk-kritisk revision og "Styring af offentlige indkøb" under forvaltningsrevision. Udgangspunktet for revisionen er kommunens kontraktstyring/interne kontroller med eksterne (private) leverandører, med fokus på om kontrakterne styres og administreres hensigtsmæssigt i forhold til økonomi og kvalitet i opgaveløsningen.

Formål

Vi har foretaget juridisk-kritisk revision af, hvorvidt kommunens Gennemførelse af indkøb udføres i overensstemmelse med de kriterier, der er relevante for de pågældende køb, eksempelvis indkøbsaftaler, tilbudsloven eller EU's udbudsdirektiver. Den udførte forvaltningsrevision omhandler Styring af offentlige indkøb i form af en vurdering af, hvorvidt de forvaltningsansvarlige disponerer økonomisk hensigtsmæssigt og sparsommeligt, og om ledelsen har tilrettelagt hensigtsmæssige processer for gennemførelsen af indkøb.

Revisionens omfang og udførelse

Til brug for udførelsen af juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevisionen, har vi foretaget gennemgang af kontraktstyring på udvalgte områder samt en overordnet vurdering af kommunens forretningsgange og interne rapportering (ledelsestilsyn, aftalestyring og økonomistyring) i forhold til opfølgning og tilsyn med indgåede aftaler samt compliance.

Vi har med udgangspunkt i udtræk fra økonomisystemet og indkøbssystemet samt i dialog med kommunen udvalgt enkelte kontrakter til nærmere gennemgang.

I forhold til resultatmålingen/effektiviteten vil vi ligeledes undersøge, om kontraktstyring og indkøbspolitikken understøtter kommunens klimapolitikker eller -målsætninger.

Materiale gennemgangen er efterfulgt af en gennemgang af besvarelser på udsendte spørgeskemaer. Opfølgende spørgsmål er afklaret via forespørgsler med mere. Der er taget udgangspunkt i kommunens politik for indkøbs- og udbudspolitik samt i det kontraktlige grundlag, herunder mødereferater, opfølgninger på kontrakter/leverancer mv.

Vi har stikprøvet påset, at kommunens gennemførelse af indkøb udføres i overensstemmelse med relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis.

Vi har endvidere stikprøvet undersøgt, om ledelsen har tilrettelagt hensigtsmæssige systemer, processer eller dispositioner som understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Organisering og aftaler

Vi har noteret os, at Ballerup Kommunes Udbuds- og indkøbsstrategi sidst er behandlet i 2019. Den vedtagne strategi giver overordnet set ikke anledning til kommentarer.

Vi har desuden noteret os, at kommunen på møde den 20. juni 2022 har vedtaget en udrulningsplan for fjernvarme.

Ledelse, styringsværktøjer og økonomistyring

Det er vores opfattelse, at Ballerup Kommune generelt har foretaget de fornødne foranstaltninger til at administrere kontrollen med eksterne (private) leverandører på en hensigtsmæssig og økonomisk fornuftig måde.

Vi vurderer, at der generelt er et tæt samarbejde mellem fagområdet og indkøbsafdelingen, som sikrer, at administrationen og sagsbehandlingen afspejler gældende lovgivning og beslutninger truffet af kommunalbestyrelsen i Ballerup Kommune.

Vi har endvidere noteret os, at der arbejdes med opfølgning på indgåede kontrakter, herunder eksempelvis tilfredshedsmåling på rengøring, ligesom der føres referat med status-/opfølgningsmøder med leverandører.

Kommunens anskaffelser er inddelt i overordnede kategorier. For det tekniske område ligger ansvar for både kontraktindgåelse og løbende drift dels i Center for Ejendomme, dels i Center for By og Miljø. For øvrige kategorier ligger ansvar for kontraktindgåelse hos indkøbsafdelingen, Center for Økonomi og ansvar for drift ligger i den relevante enhed.

Ballerup Kommune har ikke en standardiseret proces for statusmøder og opfølgning med leverandørerne, ligesom der generelt ikke er en fast procedure for intern erfarings- og videndeling omkring kontraktstyring.

Vi anbefaler, at området organiseres således, at videndeling og formaliseret opfølgning på aftaler kan ske.

Gennemgangen har ikke givet anledning til yderligere kommentarer.

Konklusion

Juridisk-kritisk revision

Ud fra de undersøgte stikprøver er det vores opfattelse, at Ballerup Kommunes gennemførelse af indkøb udføres i overensstemmelse med relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Vi har ikke fundet væsentlige fejl eller mangler i de gennemgåede stikprøver.

Det er vores vurdering, at Ballerup Kommune har tilrettelagt et styringsgrundlag, der kan sikre og dokumentere, at kommunen har indgået kontrakter i overensstemmelse med gældende regler på indkøbs- og udbudsområdet.

Det er endvidere vores vurdering, at organiseringen af ledelsesmæssige og administrative opgaver forbundet med gennemførelse af indkøb er hensigtsmæssige, idet der er et tæt samarbejde mellem fagområdet og indkøbsafdelingen, som sikrer, at administrationen og sagsbehandlingen afspejler gældende lovgivning og beslutninger.

Gennemgangen har derfor ikke givet anledning til yderligere anbefalinger.

Forvaltningsrevision

Med baggrund i det undersøgte kan det overordnet konkluderes, at Ballerup Kommune generelt har en hensigtsmæssig styring af offentlige indkøb.

Det er vores opfattelse, at Ballerup Kommune generelt set har foretaget de fornødne foranstaltninger til at administrere kontrollen med eksterne (private) leverandører på en sparsommelig, produktiv og effektiv måde.

Gennemgangen har alligevel givet anledning til følgende anbefaling:

- At der tilrettelægges en standardiseret proces for opfølgning på kontrakter, herunder statusmøder og opfølgning med leverandørerne samt en fast generel procedure for intern erfarings- og videndeling omkring kontraktstyring.

7 REVISION AF KOMMUNENS INTERNE IT-KONTROLLER

Omfang

Revisionen har omfattet revision af kommunens generelle it-kontroller for de it-systemer, der har betydning for kommunens regnskabsføring og regnskabsafklæggelse.

Vi har tilrettelagt revisionen ud fra en intern drøftelse mellem det finansielle team og it-revisionsteam juni 2022, således at relevante områder revideres ud fra en risikobaseret tilgang og ud fra forventet revisionsstrategi. I 2022 har revisionen omfattet følgende områder:

- KDM OPUS: Procedurer og kontroller for anskaffelse, ændring og vedligeholdelse, adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder, logisk adgangskontrol og systemadministration.
- Windows AD: Procedurer og kontroller for patchmanagement, adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, logisk adgangskontrol og systemadministration.
- KSD: Adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder og systemadministration.
- KY: Adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder og systemadministration.
- Outsourcing af centrale it-systemer, herunder kommunens egne kontroller samt indhentelse og vurdering af revisorerklæringer fra it-serviceleverandører.
- Netværkssikkerhed.

Revisionen har desuden omfattet krav i henhold til bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. i forhold til it-anvendelsen.

Det udførte arbejde

Vi har foretaget forespørgsler hos it-ledelsen, medarbejdere med ansvar og opgaver inden for it samt systembrugere.

Vi har udført revisionshandlinger i form af inspektioner, observationer og udførelse af kontroller, herunder gennemgang af modtagne dokumenter og materialer, efterprøvelse af interne it-kontroller og dokumentation herfor samt test af de interne it-kontrollers funktionalitet, hvor dette er relevant.

Vi har baseret revisionen på eksterne revisorerklæringer med høj grad af sikkerhed for de dele af it-systemerne, som henholdsvis KMD og Netcompany er ansvarlige for i henhold til aftale med kommunen.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunen generelt har implementeret hensigtsmæssige interne it-kontroller, der medvirker til at opretholde informationernes integritet og sikkerheden af data, som it-systemerne behandler i forhold til regnskabsføringen og regnskabsaflæggelsen. Endvidere er det vores opfattelse, at kommunens overordnede styring af it-sikkerheden inden for de gennemgåede områder er tilfredsstillende.

Vi har dog ved revisionen konstateret kontrolmangler af mindre væsentlig karakter vedrørende kommunens opfølgning på eksterne revisorerklæringer vedrørende KY-systemet, samt vedrørende godkendelsesprocedure for periodisk gennemgang af administratorbrugerne og deres rettigheder i KY og Prisme. Disse observationer vurderes ikke væsentlige for regnskabsaflæggelsen for 2022, men er påpeget overfor kommunen af hensyn til at sikre optimal funktionalitet af de it-baserede interne kontroller. Vi vil ved kommende revisionsbesøg følge op på de nævnte forhold.

8 REVISION AF ÅRSREGNSKABET

8.1 ÅRSREGNSKABETS OPBYGNING OG INDHOLD

Vi har undersøgt, om kommunens regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene i Indenrigs- og Sundhedsministeriets gældende regler.

Vi har gennemgået de processer og interne kontroller, herunder IT-kontroller, som kommunen har implementeret til sikring af et hensigtsmæssigt regnskabsgrundlag for regnskabet.

Ved denne gennemgang har vi vurderet, om kommunen i tilstrækkelig grad sikrer korrekt regnskabsaflæggelse ved hjælp af procedurer, ansvarsplacering og ledelsestilsyn, og vi har kontrolleret, at der foreligger et passende grundlag til at identificere og opføre eventuelle reklassificeringer m.v.

Vi har vurderet, om der i forhold til regnskabet fra sidste år er foretaget ændringer i kommunens regnskabspraksis, samt om disse ændringer er godkendt af kommunalbestyrelsen. Det er desuden vurderet, om de foretagne ændringer er i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler, og om de er tilstrækkeligt belyst ved regnskabsaflæggelsen.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at kommunens regnskabsaflæggelse er foretaget i overensstemmelse med formkravene i Indenrigs- og Sundhedsministeriets gældende regler.

8.2 BUDGET- OG BEVILLINGSKONTROL

Vi har stikprøvevis påset, at kommunens finansielle dispositioner er i overensstemmelse med det vedtagne budget, meddelte tillægsbevillinger og øvrige beslutninger af bevillingsmæssig karakter.

Samtidig har vi undersøgt, om kommunens bevillingsniveau er fastlagt i overensstemmelse med gældende regler.

Konklusion

Vi har i det aflagte regnskab ikke konstateret væsentlige overskridelse af de meddelte bevillinger, og det vedtagne bevillingsniveau er i overensstemmelse med gældende regler.

8.3 TILSKUD, UDLIGNING OG SKATTER

Tilskuds- og udligningsbeløb er stikprøvevis sammenholdt med opgørelser udarbejdet af Indenrigs- og Sundhedsministeriet, ligesom indtægtsførte skatter er påset i overensstemmelse med de af Skattestyrelsen foretagne fordelinger og meddelte oplysninger.

Vi har undersøgt, om kommunens kontering og periodisering er i overensstemmelse med konteringsreglerne i Budget- og regnskabssystemet for kommuner.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at tilskuds- og udligningsbeløb samt skatter er korrekt optaget i regnskabet.

8.4 REFUSION AF KØBSMOMS

Vi har ved den afsluttende revision påset, at opgørelsen af købsmomsrefusion er udarbejdet efter gældende regler.

Ved gennemgangen af området har vi blandt andet kontrolleret, om der er tilrettelagt en forretningsgang, der sikrer,

- at der afregnes 17,5 % af tilskud fra fonde, private virksomheder, private foreninger med flere,
- at der er en opsætning af kontoplanen som sikrer korrekt afløftning af moms

Konklusion

Det er vores opfattelse, at opgørelsen af købsmomsrefusion er korrekt udarbejdet og korrekt optaget i regnskabet.

8.5 LØNNINGER OG VEDERLAG

Ved revisionen af årsregnskabet har vi undersøgt kommunens forretningsgange mv. i forhold til interne kontroller ved anvendelse af lønsystemet, bl.a. medarbejdernes muligheder for at indberette til egne CPR-numre.

Det er undersøgt, om lønsystemet er afstemt til bogholderiet/årsregnskabet.

Det er endvidere stikprøvevis kontrolleret, om de til Skattestyrelsen afgivne oplysninger om løn mv. er afstemt, ligesom det er kontrolleret, om tilbageholdt A-skat mv. er afregnet og afstemt.

Konklusion

Vi har ved vores revision ikke konstateret kritiske forhold.

8.6 ANLÆGSVIRKSOMHED

Vi har gennemgået udvalgte anlægsregnskaber for at kontrollere kommunens regler vedrørende aflægelse af anlægsregnskaber, herunder hvorvidt gældende lovgivning følges i forhold til aflæggelsen.

Konklusion

Det er vores vurdering, at kommunens anlægsregnskaber er udarbejdet og aflagt i overensstemmelse med gældende regler og kommunens retningslinjer.

8.7 INDBERETNING TIL FORSYNINGSSEKRETARIATET, ENERGITILSYNET MV.

De tidligere kommunale forsyningsvirksomheder er omdannet til aktieselskaber med 100 % kommunalt ejerskab.

I forbindelse med kommunens indberetninger i henhold til:

- bekendtgørelse nr. 1212 af 14. oktober 2010 om kommuners indberetninger efter lov om kommuners afståelse af vandforsyninger eller spildevandsforsyninger for 2020,
- kapitel 3 i bekendtgørelse nr. 1624 af 18. december 2017 om kommuners indberetninger og erklæringer efter elforsyningslovens §§ 37 og 37 a og varmemforsyningslovens §§ 23 l og 23 m

skal vi afgive revisionserklæring om rigtigheden og fuldstændigheden af kommunens indberetning.

Som led i revisionen vurderes endvidere, om takstfastsættelse sker på et tilstrækkeligt og objektivt grundlag, således at der ikke sker (væsentlige) indirekte udlodninger eller ulovlig støtte/tilskud i forhold til selskaberne.

Konklusion

Vi har på baggrund af revisionen af indberetningen iht. bekendtgørelse nr. 1212 af 14. oktober 2010 for regnskabsåret 2022 forsynet indberetningen med et forbehold, idet kommunens vejbidrag er fastsat til 2 %, hvilket der ikke er dokumentation for, at omkostningerne modsvarer.

Ydermere er det konstateret, at kommunen ikke har foretaget de nødvendige foranstaltninger som følge af konsekvenserne af Østre Landsret dom af 6. december 2019.

Gengivelse af forbeholdet fremgår af bilag 2.

Revisionen af indberetningen ift. kapitel 3 i bekendtgørelse nr. 1624 af 18. december 2017 for regnskabsåret 2022 er ikke udført endnu, da fristen er 1. september 2023.

8.8 BALANCEN

8.8.1 Generelt

Vi har ved den afsluttende revision foretaget en række handlinger med henblik på at vurdere, om kommunens aktiver og passiver er behandlet rigtigt i overensstemmelse med retningslinjerne i Budget- og regnskabssystem for kommuner.

Vores gennemgang har omfattet udvalgte poster fra balancen, og vi har blandt andet foretaget test og kontroller af:

- om posterne er indregnet og målt i overensstemmelse med Budget- og regnskabssystem for kommuner og kommunens regnskabspraksis
- om materielle og immaterielle anlægsaktiver er optaget i overensstemmelse med anlægskartotekets oplysninger, og at til- og afgang er korrekt registeret i anlægskartoteket
- om finansielle anlægsaktiver er korrekt værdiansat, herunder at aktier, andelsbeviser og ejerandele i § 60-virksomheder er korrekte i forhold til kommunens ejerandele
- om omsætningsaktiver er korrekt indregnet og periodiseret

- om likvide beholdninger er korrekt indregnet og periodiseret
- om egenkapitalen er fordelt, registreret og klassificeret korrekt
- om indregning og måling af hensatte forpligtigelser er sket i overensstemmelse med gældende regler
- om gældsforpligtigelser er korrekt indregnet og periodiseret.

8.8.2 Materielle anlægsaktiver

Vi har stikprøvevis kontrolleret, om materielle anlægsaktiver er afstemt til underliggende dokumentation og indregnet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regelsæt og kommunens regnskabspraksis.

8.8.3 Finansielle anlægsaktiver

Vi har stikprøvevis gennemgået kommunens finansielle anlægsaktiver særligt med henblik på kontrol af, om de finansielle anlægsaktiver er indregnede til korrekte værdier i henhold til kommunens regnskabspraksis, herunder at aktier, andelsbeviser og ejerandele i § 60-virksomheder er korrekt indregnede i forhold til kommunens ejerandele.

8.8.4 Omsætningsaktiver

Vi har kontrolleret, om mellemværender med pengeinstituttet er optaget til saldiene pr. 31. december og er afstemt med pengeinstituttets noteringer. Vi har indhentet engagementsoversigt fra pengeinstituttet.

Vi har stikprøvevis påset, at omsætningsaktiver er afstemt til underliggende dokumentation og indregnet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regelsæt og kommunens regnskabspraksis.

Det er i revisionen af området konstateret, at forudbetalte lønninger på 4 mio. kr. var bogført som en kortfristet gæld. Dette er rettet således, at de korrekt fremgår som et kortfristet tilgodehavende.

Herudover er der foretages korrektion på 18 mio. kr. vedrørende tilgodehavende moms for november 2022, således at dette er bogført i overensstemmelse med budget- og regnskabssystem for kommuner.

8.8.5 Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser består væsentligst af tjenemandsforpligtelser, arbejdsskadeforpligtelser og miljøforpligtelser.

Vi har gennemgået de væsentligste forpligtelser, herunder kontrolleret årets til- og afgang samt påset, at de er optaget i kommunens årsregnskab i overensstemmelse med gældende regler, kommunens regnskabspraksis og valgte skøn.

Kommunen har pr. 31. december 2022 indhentet aktuarberegning til værdiansættelse af tjenemandsforpligtelser og arbejdsskadeforpligtelser. Vi har forholdt os til de parametre, der er benyttet i den modtagne aktuarberegning og har stikprøvevis kontrolleret, om den bogførte og i årsregnskabet indregnede værdiansættelse stemmer overens med beregningen. Baseret på vores gennemgang har vi ikke fundet anledning til at anlægge anden vurdering end den af kommunen foretagne vurdering.

8.8.6 Gæld

Vi har stikprøvevis påset, at gældsposterne er afstemt til underliggende dokumentation og indregnet i overensstemmelse med Indenrigs- og Sundhedsministeriets regelsæt og kommunens regnskabspraksis.

Vedrørende sygedagpenge er der foretaget korrektion på 302 mio. kr., da disse ikke var bogført i overensstemmelse med budget- og regnskabssystem for kommuner.

Herudover er der foretages korrektion på 8,2 mio. kr. af skyldige feriepenge, således at dette er i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis samt budget- og regnskabssystem for kommuner.

Sammenfattende konklusion på revisionen af balancen

Det er vores opfattelse, at balancens poster er dokumenteret tilfredsstillende. Kommunens forretningsgange, ledelsestilsyn og egne kvalitetskontroller har sikret en god kvalitet i afstemningerne.

Vores gennemgang af udvalgte poster bekræfter, at kommunens aktiver og passiver er indregnet i balancen i overensstemmelse med retningslinjerne i Budget- og regnskabssystem for kommuner og kommunens regnskabspraksis.

8.9 EVENTUALPOSTER

Eventualposter, der blandt andet omfatter kautions- og garantiforpligtelser samt eventualforpligtelser og -rettigheder, indregnes ikke i balancen.

Vi har gennemgået området, og vi har i den forbindelse modtaget en ledelseserklæring underskrevet af borgmester og kommunaldirektør, blandt andet til bekræftelse af oplysningernes korrekthed og fuldstændighed.

8.10 LÅNOPTAGELSE

Vi har gennemgået kommunens procedure for lånoptagelse og lånerammeopgørelse for bl.a. at påse, at denne følger Indenrigs- og Sundhedsministeriets regler på området.

Desuden har vi påset, at den udarbejdede opgørelse over lånerammen, kun indeholder kategorier af udgifter og beløbsstørrelser, som kan medtages, jf. lånebekendtgørelsen med tilhørende fortolkninger.

Konklusion

Vi har ved vores revision konstateret, at kommunen har optaget lån for 22 mio. kr. i 2022 vedrørende lånerammen 2021. Kommunalbestyrelsen har på møde 29. november 2021 alene godkendt et låneoptag på 18 mio. kr.

Vi anbefaler, at kommunen enten sikrer sagsfremstillingen tydeligt inkludere evt. muligt øget låneoptag, således at hvis der konstateres større låneramme end først forventet, har administrationen mulighed for at optage lån, der afviger med x procent eller y kr. ift. beslutningen i kommunalbestyrelsen. Alternativt at det øgede låneoptag godkendes på et nyt møde i kommunalbestyrelsen.

9 REVISION AF DE SOCIALE REGNSKABER - OMRÅDER MED STATSREFUSION

Efterfølgende redegøres for revisionsforløbet og vurderingerne af kommunens administration på det sociale område.

Som anført i afsnit 1.2 om centrale forhold ved revisionen er der fra og med 2022 for alle kommuner trådt en ny bekendtgørelse i kraft: "Bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på det sociale område."

Med Bekendtgørelsen er der i væsentligt omfang sket ændring og udvidelse af revisionsprocessen samt dokumentationen og rapporteringen heraf, ikke alene til kommunen, men også til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, STAR. Revisor skal således nu hvert år digitalt indlæse egne kontrolpunkter (den "almindelige" revision) i et særligt revisionsmodul, indlæse resultaterne af revisionen m.v. samt sikre administration og koordination af kommunens svar og rapportering og handleplaner på forhold konstateret under revisionen. Denne korrespondance og dokumentation skal uploades af revisor. Herudover er der krav om nye regnskabsoplysninger i noteform til årsregnskabet, der også er omfattet af revisionen.

De ændrede regler om indrapportering af resultater af revisionen på området medfører, at fejl og mangler konstateret ved den udførte sagsrevision også vil blive indberettet i det digitale revisionsssystem på "kommunalrevision.star.dk". Desuden medfører de nye regler, at mere detaljerede informationer, som vi tidligere har anført i et bilag til revisionsberetningen, nu behandles særskilt og indrapporteres som led i den digitale rapportering og derfor ikke indgår i revisionsberetningen.

Vi har i løbet af året tilstræbt at holde kommunens administration informeret om de nye krav og regler, og vi har i forbindelse med revisionsbesøgene orienteret den administrative ledelse om revisionens omfang og resultater, og kommunens administration har fuld adgang til den digitale indberetning om den udførte revision på området.

Vi har desuden med kommunens administration drøftet og anbefalet, at der udarbejdes en forretningsgang, der sikrer også det politiske niveau indsigt i den digitale og mere detaljerede indberetning.

I nærværende revisionsberetning er medtaget alle væsentlige konklusioner af revisionen på området.

9.1 REVISIONSERKLÆRING VEDRØRENDE DE SOCIALE IT-SYSTEMER

I bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Sundhedsministeriets ressortområder (revisionsbekendtgørelsen), er der fastsat en række krav til de dokumentations- og registreringssystemer, kommunen anvender i forbindelse med administrationen af en række opgaver på disse ressortområder.

Kommunen skal sikre, at der foreligger en uafhængig revisorerklæring om, at det pågældende system fungerer i et it-miljø med en tilfredsstillende system- og datasikkerhed, og at de interne kontroller i systemerne sikrer en fuldstændig og nøjagtig behandling af godkendte transaktioner.

Ovennævnte er gældende, hvis kommunen ved registrering af sagen og beregning af ydelsen, eller tilskuddet, anvender et it-system, eller hvis databehandlingen helt eller delvist foretages af andre end den dataansvarlige kommune.

Konklusion

Kommunen anvender registreringssystemer, hvor databehandlingen varetages af KMD og Netcompany.

Vi henviser til de udarbejdede erklæringer for 2022, som kommunen har fået fremsendt fra it-leverandøren:

- KY (Netcompany) - februar 2023
- KP (Netcompany) - ikke modtaget på revisionstidspunktet
- KSD (KMD) - februar 2023

På tidspunktet for afgivelse af denne beretning har vi ikke modtaget ISAE erklæring på Kommunernes Pensionssystem.

Denne erklæring skulle være tilgængelig inden den 1. marts 2023, jf. gældende regnskabs- og revisionsbekendtgørelse på det sociale område.

Vi har gjort STAR opmærksom på forholdet og vil følge op på forholdet, når kommunen har modtaget erklæringen for KP fra KOMBIT

I de modtagne erklæringer har der ikke været forhold, der giver anledning til yderligere revision.

9.2 LØBENDE REVISION

9.2.1 Generelt

De efterfølgende afsnit vil indeholde en beskrivelse af formål, omfang samt revisionens udførelse, som er dækkende for samtlige reviderede personsagsområder. Personsagsområderne er opdelt i overensstemmelse med den autoriserede kontoplan på hovedfunktionsniveau og statens hovedkonti på Finansloven.

9.2.2 Formål

Formålet med revisionen er at efterprøve, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis, herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer samt procedurer for sagsbehandling på de sociale områder, er hensigtsmæssige og fungerer på betryggende vis.

Revisionen udføres i overensstemmelse med god offentlig revisionsskik og bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Sundhedsministeriets ressortområder.

9.2.3 Revisionens omfang og udførelse

Revisionen gennemføres ved en kombination af system- og substansrevision baseret på revisors faglige vurdering af kommunens systemer, forretningsgange, kontrolmiljø m.v.

Antallet af gennemgåede sager skal ses i sammenhæng med de anvendte revisionsmetoder, test af kontroller og forretningsgange samt substansrevision.

Udvælgelsen af personsager planlægges og gennemføres ud fra revisors faglige vurdering af væsentlighed og risiko, og der er lagt særligt vægt på følgende kriterier:

- Nyetablerede sager
- Sager af væsentlig økonomisk karakter
- Sager efter revisors vurdering
- Ressortministeriernes fastlagte kontrolpunkter

Det anføres for god ordens skyld, at revisionen ikke omfatter en socialfaglig vurdering, men alene en vurdering af det retlige grundlag i sagerne.

Vi har foretaget kontrol af, at bogførte udbetalinger mv. er sket med hjemmel i meddelte bevillinger samt gældende love og bestemmelser

Vi har desuden efterprøvet, om kommunen ved sagsoprettelse og ved lovpligtige sagsopfølgninger har udnyttet muligheden for at foretage kontrol af oplysninger om økonomiske forhold, herunder i nødvendigt omfang har sammenholdt oplysninger fra forskellige registre med det formål at sikre, at der ikke udbetales uforenelige ydelser.

9.2.4 Forretningsgange mv.

I henhold til bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022, skal kommunen have tilrettelagt interne kontroller til sikring af kvaliteten i sagsbehandlingen.

Vi har efterprøvet, om kommunens administrative og regnskabsmæssige praksis (herunder forretningsgange, interne kontrolprocedurer, procedurer for sagsbehandling samt kvalitetskontrol) inden for følgende personsagsområder er hensigtsmæssig og fungerer på betryggende vis:

- Tilbud til udlændinge (herunder selvforsørgelses- og hjemrejseprogram, Integrationsprogram og Introduktionsforløb og forsørgerydelser til udlændinge omfattet af integrationsloven samt grund - og resultattilskud)
- Personlige tillæg og helbredstillæg til pensionister.
- Kontante ydelser (herunder Kontanthjælp, Uddannelseshjælp, Sygedagpenge, Enkeltydelser, Merudgifter til børn, Tabt arbejdsfortjeneste og Merudgifter til voksne)
- Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov (herunder SEL §§ 109, 110 og 181 samt den centrale refusionsordning)
- Revalidering (herunder Ressourceforløb, Jobafklaringsforløb, Ledighedsydelse og Fleksjob/flekslønstilskud med fast og variabel refusion)
- Arbejdsmarkedsforanstaltninger (herunder indsatsen for, Løntilskud, Driftsudgifter, Personlig assistance, seniorjob, voksenlærlinge mv.)
- Beboerindskudslån

Vi har foretaget test af kontroller af en række kontrolpunkter i et antal personsager for at efterprøve kommunens forretningsgange, kvalitetskontrol og andre interne kontroller.

Konklusion

Det er vores vurdering, at der generelt er etableret hensigtsmæssige og betryggende forretningsgange mv. på personsagsområderne, samt at der administreres i overensstemmelse med disse.

Opfølgning på decisionsskrivelser for 2021 og eventuelle tidligere år

I dette afsnit vil vi redegøre for om evt. opfølgning på decisionsskrivelser for 2021 og eventuelle tidligere år fra STAR, Social- og Ældreministeriet samt Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Der fremgår ingen punkter til opfølgning af decisionsskrivelsen fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering af 21.12.2022.

Der fremgår følgende punkter til opfølgning af decisionsskrivelsen fra Social- og Ældreministeriet af 16.02.2023:

- Manglende dokumenteret ledelsestilsyn i Center for Børne- og Ungerådgivning

I forbindelse med revision er det påset, at kommunen har etableret et læringstilsyn, som er dokumenterbart. Det har derfor været muligt at kontrollere tilsynet, og det vurderes tilfredsstillende. Der er ligeledes udarbejdet en tværgående kontrol mellem Center for Børne- og Ungerådgivning og Økonomi for at sikre overensstemmelse mellem bevilling og udbetaling. Revisor ser derfor punktet for afsluttet.

Der fremgår ingen punkter til opfølgning af decisionsskrivelsen fra Udlændinge- og Integrationsministeriet af 22.12.2022

9.2.5 Personsager

På baggrund af en vurdering af væsentlighed og risiko er der foretaget gennemgang af personsager.

Personsagsgennemgangen er foretaget som kombination af test af kontroller samt juridisk-kritisk revision inden for følgende områder:

- Tilbud til udlændinge (herunder selvforsørgelses- og hjemrejseprogram, Integrationsprogram og Introduktionsforløb og forsørgerydelser til udlændinge omfattet af integrationsloven samt grund- og resultattilskud)
- Kontante ydelser (herunder Kontanthjælp, Uddannelseshjælp, Sygedagpenge, Merudgifter til børn, Tabt arbejdsfortjeneste og Merudgifter til voksne)
- Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov (herunder SEL §§ 109, 110 og 181 samt den centrale refusionsordning)
- Revalidering (herunder Ressourceforløb, Jobafklaringsforløb og Fleksjob/Flekslønstilskud med fast og variabel refusion)
- Arbejdsmarkedsforanstaltninger (herunder Driftsudgifter og Voksenlærlinge mv.)
- Beboerindskudslån

Fejl og mangler ved den udførte sagsrevision vil blive indberettet i det digitale revisionssystem på kommunalrevision.star.dk, jf. § 73 i bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022.

Sammenfattende konklusion på personsagsgennemgang

På baggrund af den udførte revision er det vores opfattelse, at personsagerne generelt administreres i overensstemmelse med gældende regler.

På følgende områder har vi alene fundet få eller ingen fejl:

- Fleksjob med fast refusion
- Ressourceforløbsydelse
- Jobafklaring
- Beboerindskudslån
- Aktive tilbud- og Danskuddannelse
- SEL § 41 Merudgifter til børn
- EL § 100 Merudgifter til voksne
- Grund- og resultattilskud
- Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov (herunder SEL §§ 109, 110 og 181 samt den centrale refusionsordning)

- Voksenlærlinge

På områderne Kontanthjælp, Uddannelseshjælp, Fleksjob med variabel refusion, Sygedagpenge, Integrationsydelse, Tabt arbejdsfortjeneste SEL § 42 er der fundet enkeltstående fejl.

Det er vores overordnede vurdering, at områderne generelt bliver behandlet tilfredsstillende.

Vi har haft dialog med kommunens administration om de konstaterede forhold, herunder administrationens kommende opfølgning herpå samt handleplaner m.v.

For detaljeret rapportering af revisors og ressortministeriernes fastlagte kontrolpunkter henvises til kommunalrevision.star.dk.

9.3 AFSLUTTENDE REVISION

9.3.1 Regnskabsafklæggelse og restafregning af refusion

Vi har kontrolleret, at kommunen har afstemt restafregningsskemaerne til bogføringen. Vi har stikprøvet undersøgt, om kommunens kontering af udgifter og indtægter vedrørende refusions-anmeldelserne er korrekt og kommer korrekt til udtryk i regnskabet.

Vi har påset, at kommunen har rettet data og registreret tilbagebetalinger, efterbetalinger og finansieringsbeløb mv. efter anvisningerne i bekendtgørelse om finansiering af visse offentlige ydelser, der udbetales til kommunerne, Udbetaling Danmark og arbejdsløshedskasserne.

Vi har ligeledes stikprøvevis kontrolleret, om eventuelle refusionsmæssige berigtigelser vedrørende tidligere år er korrekt opgjort og medtaget i refusionsopgørelserne.

Vi har påset, at der ved skattepligtige ydelser er foretaget korrekt afregning af A-skat mv. vedr. KSD.

Kommunen har ikke foretaget systemafstemning af KY.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at restafregningsskemaerne er aflagt i overensstemmelse med fagministeriernes regler for området, samt at kommunens restafregning af refusion på sociale udgifter, svarer til bogføringen.

Det anbefales, at det prioriteres at få udført systemafstemningen af KY til henholdsvis Finans samt E-indkomst.

9.3.2 Revision af note vedr. Finanslovens Hovedkonti på områder med statsrefusion og tilskud

Vi har kontrolleret, at kommunen har afstemt Regnskabsnoten i årsregnskabet til bogføringen. Vi har vedrørende Finanslovens Hovedkonti kontrolleret, om disse er korrekte og kommer korrekt til udtryk i noten i overensstemmelse med den fastlagte kontobro mellem den kommunale kontoplan, jf. Budget- og regnskabssystemet for kommuner og den statslige kontoplan, jf. statens regnskabsregler.

Vi har påset, at noten er udarbejdet i overensstemmelse med de udmeldte krav til notens udformning, samt opdelt i kapitel 9, refusion.

Vedrørende kapitel 9 om refusion har vi kontrolleret, at oplysninger i noten er i overensstemmelse med kommunens bogføring og med kvitteringsskrivelse fra statens refusionssystemet for restafregninger af refusioner og tilskud.

Vedrørende ydelsesrefusion er det kontrolleret, at notens oplysninger er afstemt kommunens bogføring og i overensstemmelse med årets modtagne refusioner modtaget fra YR - Ydelsesrefusionssystemer.

Vedrørende ydelsesrefusion er det kontrolleret, at notens oplysninger er afstemt kommunens bogføring og i overensstemmelse med modtagne refusioner modtaget fra YR - Ydelsesrefusionssystemer.

Der udarbejdes en revisorerklæring for YR - ydelsesrefusionssystemet for Databehandleren DXC-Technology.

I tilknytning til revisionen af regnskabsnoten kan det oplyses, at der ikke er foretaget revision af enkelt-sager på områder, hvor ydelsen udbetales af Udbetaling Danmark og A-kasserne.

- Dagpenge ved arbejdsløshed
- Særlig støtte til modtagere af kontanthjælp mfl.
- Førtidspension med variabel medfinansiering
- Seniorpension

Konklusion

Det er vores opfattelse, at noten i al væsentlighed er korrekt opgjort og udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelsen § 2 stk. 3, herunder udmeldte krav til notens udformning.

Medfinansiering samt ydelsesrefusion beregnes af YR - ydelsesrefusionssystemet, hvor databehandlingen varetages af DXC-Technology. Vi henviser til den udarbejdede systemerklæring for 2022, som kommunen har fået fremsendt fra it-leverandøren, og som er dateret 28.02.2023. Administrationen har på vores forespørgsel bekræftet, at den modtagne erklæring ikke har givet anledning til væsentlige spørgsmål eller forhold til opfølgning.

Vi har ved vores revision ikke konstateret forhold vedrørende den modtagne erklæring, som giver anledning til kritiske kommentarer.

10 AFGIVNE REVISIONSBERETNINGER OG PÅTEGNEDE OPGØRELSER MV.

10.1 DIALOG MED POLITISK OG ADMINISTRATIV LEDELSE

- Dialog vedrørende afsluttede beretning med direktionen mfl. den. 3. maj 2023

10.2 PÅTEGNEDE OPGØRELSER OG ØVRIGE OPGAVER

Alle opgørelser og indberetninger mv. er forsynet med revisorerklæring

Der henvises til oversigten i bilag 3.

11 LEDELSENS REGNSKABSERKLÆRING

I forbindelse med revisionen af årsregnskabet har borgmester og kommunaldirektør over for os i regnskaberklæring bekræftet forhold af væsentlig betydning vedrørende årsregnskabet 2022, hvor vi har vurderet et behov herfor.

Den skriftlige erklæring omfatter oplysninger om pantsætninger og sikkerhedsstillelser, garantistillelser, retssager, besvigelser, begivenheder efter balancedagen samt andre områder, hvor det er vanskeligt at opnå et revisionsbevis.

Den modtagne regnskaberklæring har ikke givet anledning til kommentarer.

12 REVISORS ERKLÆRING

Vi bekræfter, at

- vi opfylder de i lovgivningen indeholdte habilitetsbestemmelser
- vi under revisionen har modtaget alle de oplysninger, som vi har anmodet om.

Vi har iværksat foranstaltninger til sikring af, at BDO lever op til kravene i Bekendtgørelse om kommunal og regional revision.

Roskilde, den 24. maj 2023

BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab
CVR-nr. 20 22 26 70

Per Lund
Statsautoriseret revisor

BILAG 1, REVISIONSPÅTEGNING - KONKLUSION PÅ DEN UDFØRTE REVISION

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Ballerup Kommune for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2022, jf. siderne 12-52 og 239-244 i årsregnskabet 2022. Den reviderede del af årsregnskabet omfatter regnskabsopgørelse, balance, obligatoriske oversigter, anvendt regnskabspraksis og noter med følgende hovedtal:

- Resultat af ordinær driftsvirksomhed på -308,9 mio. kr.
- Resultat af det skattefinansierede område på -160,9 mio. kr.
- Aktiver i alt på 4.504,5 mio. kr.
- Egenkapital i alt på 1.526,8 mio. kr.

Årsregnskabet udarbejdes efter kravene i bekendtgørelse nr. 1051 af 15. oktober 2019 om kommuners budget og regnskabsvæsen, revision mv. og regnskabsnoten på side 22-26 udarbejdet efter § 2 stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder (i det følgende kaldet "kommunale regnskabsregler").

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet og regnskabsnoten på side 22-26 i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med de kommunale regnskabsregler.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af bekendtgørelse nr. 1051 af 15. oktober 2019 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv. og bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af Kommunen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisoreres etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af årsregnskabet for regnskabsåret 2022. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter med statsrefusion

De sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter, hvoraf refusion fra Staten udgør -272 mio. kr., og medfinansiering via ydelsesrefusion udgør 222 mio. kr., jf. regnskabsnote vedrørende refusioner, vedrører bl.a. dagpenge til forsikrede ledige, løntilskud til personer i fleksjob, sygedagpenge, seniorjob, hjælp til flygtninge, botilbud, ophold på døgninstitutioner mv.

Ud fra vores professionelle vurdering er revisionen af området for de sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter med statsrefusion det revisionsområde med størst betydning for den finansielle revision,

da der er betydelige udgifter på dette område, som refunderes af Staten. Kommunen er ansvarlig for tilrettelæggelse af forretningsgange og interne kontroller, som sikrer korrekt sagsbehandling af borgernes rettigheder til sociale ydelser, herunder at der udbetales korrekte ydelser, som kan helt eller delvis refunderes af Staten i henhold til gældende love og regler. Vi fokuserede på området, da reglerne på området er komplekse og kræver, at ledelsen i Kommunen fastlægger retningslinjer for forretningsgange og sagsbehandling samt overvåger, at disse bliver fulgt.

Vores behandling i revisionen

Vores væsentligste revisionshandlinger vedrørende revision af sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter med statsrefusion har været:

- Vi har gennemgået og opnået forståelse for kommunens væsentligste forretningsgange og testet relevante interne kontroller på områder med sociale- og beskæftigelsesmæssige udgifter, herunder tilknyttet statsrefusion på enkelte områder.
- Særligt vedr. ydelsesrefusion med og uden kommunal medfinansiering har vi kontrolleret, at regnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med bogføringen og afregninger (Ydelsesrefusioner).
- Vi har gennemført revision af et antal personsager til afdækning af, om der sker en korrekt udbetaling af sociale ydelser med refusion. Vi har udført vores handlinger i henhold til bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder (revisionsbekendtgørelsen).
- Vi har revideret refusionskemaerne for 2022.
- Vi har revideret regnskabsnoten på side 22-26, som er aflagt i overensstemmelse med i overensstemmelse med efter § 2 stk. 3 i bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder. Dette omfatter bl.a. afstemninger over til bogføringer og afregninger modtaget fra it-systemet ”Ydelsesrefusion”.

Fremhævelse af forhold vedrørende revisionen

Kommunen har i overensstemmelse med kravene i bekendtgørelse om kommuners budget- og regnskabsvæsen, revision m.v. medtaget det af kommunalbestyrelsen godkendte årsbudget for 2022 som sammenligningstal i årsregnskabet for 2022. Disse sammenligningstal har ikke været underlagt revision.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der i alle væsentlige henseender er rigtigt, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med kommunale regnskabsregler. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere Kommunens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere Kommunen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af kravene i bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv samt og bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugere træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, samt standarderne for offentlig revision, idet revisionen udføres på grundlag af kravene i bekendtgørelse om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision mv samt og bekendtgørelse nr. 1265 af 9. september 2022 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Social- og Ældreministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets, Børne- og Undervisningsministeriets og Indenrigs- og Boligministeriets ressortområder foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af Kommunens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om Kommunens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at Kommunen ikke længere kan fortsætte driften.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, anvendte sikkerhedsforanstaltninger eller handlinger foretaget for at eliminere trusler.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele, den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

Andre Oplysninger end årsregnskabet og revisors erklæring herom

Ledelsen er ansvarlig for andre oplysninger. Andre oplysninger omfatter de øvrige oplysninger i årsregnskabet, som ikke er omfattet af vores revision, jf. konklusionsafsnittet.

Vores konklusion om årsregnskabet dækker ikke andre oplysninger, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om disse.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse andre oplysninger og i den forbindelse overveje, om andre oplysninger er væsentligt inkonsistente med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation. Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er væsentlig fejlinformation i andre oplysninger, skal vi rapportere om dette forhold.

Vi har ingenting at rapportere i den forbindelse.

ERKLÆRING I HENHOLD TIL ANDEN LOVGIVNING OG ØVRIG REGULERING

Yderligere oplysninger krævet i henhold til bekendtgørelse nr. 311 af 27. marts 2019 om kommunal og regional revision

Vores konklusion er konsistent med vores revisionsberetning til kommunalbestyrelsen.

Efter vores bedste overbevisning er der ikke udført forbudte ikke-revisionsydelser som omhandlet i bekendtgørelse nr. 311 af 27. marts 2019 om kommunal og regional revision.

Udover den lovpligtige revision, har vi afgivet erklæringer på projektregnskaber, andre erklæringer, der er pålagt kommunen, samt diverse rådgivningsopgaver. Der henvises til revisionsberetningens bilag, for en detaljeret opstilling af opgaver.

Vi blev af kommunalbestyrelsen første gang antaget som revisor for Kommunen den 27. september 2021 for regnskabsåret 2021 og har varetaget revisionen i en samlet opgaveperiode på 2 år frem til og med regnskabsåret 2022. Vi blev antaget efter en udbudsprocedure.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

Ledelsen er ansvarlig for, at de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ledelsen er også ansvarlig for, at der er taget skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet. Ledelsen har i den forbindelse ansvar for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at gennemføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision af udvalgte emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. I vores juridisk-kritiske revision efterprøver vi med høj grad af sikkerhed for de udvalgte emner, om de undersøgte dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med de relevante bestemmelser i bevillinger, love og andre forskrifter samt indgåede aftaler og sædvanlig praksis. I vores forvaltningsrevision vurderer vi med høj grad af sikkerhed, om de undersøgte systemer,

processer eller dispositioner understøtter skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de aktiviteter, der er omfattet af årsregnskabet.

Hvis vi på grundlag af det udførte arbejde konkluderer, at der er anledning til væsentlige kritiske bemærkninger, skal vi rapportere herom i denne udtalelse.

Vi har ingen væsentlige kritiske bemærkninger at rapportere i den forbindelse.

BILAG 2, PÅTEGNEDE OPGØRELSER OG ØVRIGE OPGAVER

Øversigt over revisionspåtegnede opgørelser for 2022

Vi har revideret og påtegnet følgende opgørelser og indberetninger:

- Saldoopgørelse af momsrefusion 2022
- Revisorerklæring vedrørende kommunens administration af og indberetning til BOSSINF
- Refusionsopgørelse, boliglån 2022
- Refusionsopgørelse, Integration 2022
- Refusionsopgørelse, Særligt dyre enkeltsager 2022
- Refusionsopgørelse, Sociale ydelser 2022
- Indberetning til forsyningstilsynet 2020 og 2021
- Stoplov 2022 med forbehold
- Dækningsafgift 2022
- Musikskoleregnskab 2021
- Hjemfaldspligt mellem Ballerup Kommune og Københavns Kommune 2021
- Hjemfaldspligt, 1. halvår 2022
- Hjemfaldspligt afregning Københavns Kommune, 2. halvår 2022
- Formidlingsordning pulje 3, Baltoppen live

Gengivelse af forbehold vedrørende stoplov 2022, jf. afsnit 8.7.

Forbehold

Grundlag for konklusion med forbehold

Der er på tidspunktet for afgivelsen af denne erklæring ikke aflagt årsrapport for 2022 for Novafos Holding A/S, Novafos A/S, Novafos Måløv Rens A/S, Novafos Spildevand Ballerup A/S, Novafos Vand Ballerup A/S, BIOFOS Holding A/S, BIOFOS A/S, BIOFOS Lynettefællesskabet A/S, BIOFOS Spildevandscenter Avedøre A/S og årsregnskab for Ballerup Kommune. Vejbidraget er således alene acontofaktureret og der foreligger ikke endelig dokumentation for, at opgørelsen af vejbidraget for 2022 modsvarer de faktiske omkostninger. Vi har derfor ikke et fuldstændigt grundlag for at udtale os om registreringspligtige uddelinger og vederlag. Vi tager derfor forbehold for den mulige indvirkning heraf.

Konklusion med forbehold

Det er vores opfattelse, at kommunens indberetning og erklæring for perioden 1. januar 2022 - 31. januar 2022, bortset fra indvirkning af det i grundlag for konklusion med forbehold anførte, i alle væsentlige henseender er udarbejdet i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1212 af 14. oktober 2010.

Øvrige opgaver

Nedenfor er de væsentligste områder, BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab har ydet kommunen bistand eller påbegyndt bistand til, herunder særlige analyser mv.:

- Workshop om projektregnskaber
- NSIS-rådgivning

Forinden accept af ovennævnte arbejder har vi særskilt vurderet betydningen heraf for vores uafhængighed.

Det er vores opfattelse, at de udførte opgaver enkeltvis og samlet er udført i overensstemmelse med gældende bestemmelser om revisors uafhængighed.

BILAG 3, OMRÅDER MED SÆRLIGE RAPPORTERINGSKRAV

Vi har efterfølgende beskrevet den udførte revision på øvrige områder med særlige rapporteringskrav, hvor der ikke i forvejen er afgivet særskilt revisionsberetning.

Projektregnskaber med tilhørende revisionsprotokol

Vi har siden vi tiltrådte som revisor for Ballerup Kommune forsynet følgende projektregnskaber med vores revisionserklæring samt afgivet en revisionsprotokol til tilskudsyderen:

Socialstyrelsen

- Fællesskabspulje, Ensomme hjemmehjælpsmodtagere skal have mulighed for civilsamfundstjeneste, 2018-2021
- Pulje til en familie - en indgang
- Kompetenceløft i dagtilbud for dagplejere, ledere og faglige fyrtårne”, for perioden 1. august 2018 - 31. august 2022
- Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen 2022

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR)

- Nedbringelse af sygefravær i ældreplejen, perioden 1. april 2020 - 31. marts 2022
- Flere skal med 2
- Den regionale uddannelsespulje, 2022
- Puljen til uddannelsesløft, 2022

Børne- og undervisningsministeriet

- Pulje til indfasning af minimumsnormeringer 2022
- Tildelingspulje til kompetenceløft af pædagoger samt dagplejere for perioden december 2019 - 31. december 2022
- Udsatte børns trivsel og livsduelighed, 2022

Sundhedsstyrelsen

- Puljen målrettet tværfaglige ernæringsindsatser for underernærede ældre eller ældre med uplanlagt vægttab

Alle projektregnskaber er forsynet med vores erklæring om, at tilskudsopgørelsen efter vores opfattelse i al væsentlighed er udarbejdet i overensstemmelse med tilskudsyders tilskudsbrevs bestemmelser, samt at tilskuddet er anvendt til det bevilgede formål.

De afgivne revisionsprotokoller er hver for sig ikke omfattet af § 42b, stk. 1, i Den kommunale Styrelseslov og er således ikke udsendt til de enkelte kommunalbestyrelsesmedlemmer, men alene fremsendt til tilskudsyder samt kommunens administration.

BILAG 4, ROTATIONSPLAN OG OPFØLGNING - FORVALTNINGSREVISION OG JURIDISK-KRITISK REVISION

Regnskabsår	Gennemgåede plantemaer og emner		Væsentlige kommentarer til opfølgning
	<i>Forvaltningsrevision, jf. SOR 7</i>	<i>Juridisk-kritisk revision, jf. SOR 6</i>	
2021	Aktivitets- og ressourcestyling på drifts- og entreprenørenheder	Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner på drifts- og entreprenørenheder	

Herudover gennemgås årligt plantemaet ”Rettighedsbestemte overførsler”, jf. SOR 6. Her henvises nærmere til kapitlet ”Revision af de sociale regnskaber - områder med statsrefusion”.

	2021	2022
Juridisk-kritisk revision		
Gennemførelse af indkøb		X
Løn- og ansættelsesmæssige dispositioner	X	
Gennemførelse af salg		
Myndigheders gebyropkrævning		
Afgørelser om tildeling af tilskud mv.		
Rettighedsbestemte overførsler	X	
Forvaltningsrevision:		
Aktivitets- og ressourcestyling	X	
Mål- og resultatstyring		
Styring af offentlige indkøb		X
Budgetstyring af flerårige investeringsprojekter		
Styring af offentlige tilskudsordninger		

Der er ikke konstateret væsentlige kommentarer til opfølgning for 2021.